

Fackets grunder

Nu skall jag berätta om kursen ”Fackets grunder” som jag gick 3-5 maj, en tredagarskurs som alla fackliga LO medlemmar under 30 år är välkomna att gå på. För er över 30 år finns en motsvarande kurs som heter ”Medlemskapets värden”. Båda finns normalt i både internat och externat form. Jag gick externat formen.

Klockan 08.30 var det egentligen dags att börja. Lokalen var dock ockuperad av bl a vår finansminister Bosse Ringholm som tycktes behöva den bättre än vi. Till en början var jag lite förvirrad över om jag kommit rätt, då ingen lät oss (vilsna själar) få veta vad som pågick. Efter en halvtimmes väntan förstod jag dock att jag måste hamnat rätt...

Lokalen kändes till en början något trång. Ingen verkade dock vara besvärad av detta. Vi började istället att anpassa möblerna efter rummet på ett smartare sätt. På så sätt skapade vi större förutsättningar till en intimare gemenskap.

Deltagarna kom från några av de olika 16 fackförbund som är anslutna till LO. Det gav en riklig spridning på olika yrkesområden och problem som är relaterade till dem. Från ”SL” fanns bara tre stycken deltagare. Jag och Yousef Shirvandeji från Connex som båda är spärrexpeditorer. Därutöver en tuff bussförare som heter Anna Lanner och som jobbar för Swebus Botkyrka, som alltså likt Connex arbetar på entreprenad åt SL.

Det dagliga kursupplägget

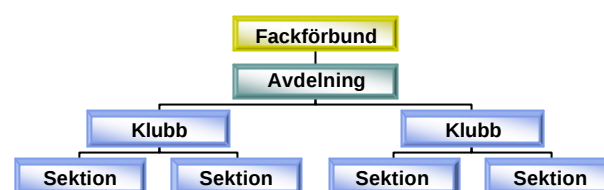
Från och med andra dagen hade vi möjlighet att äta frukost klockan 08.30. Frukosten bestod av frallor med valfri varmdryck. Klockan 09.00 började undervisningen som varade till 12.00. Därefter hade vi lunch och erhöll rikskuponger med 70kr/dag att fylla våra magar med. Klockan 13.00 sparkade vi loss med andra halvan av dagen som skulle fortskrida fram till omkring 16.00. Vi hade även fikapaus (rökare fanns det bara två av) med bullar och valfri varmdryck emellan varven. Både frukosten och fikat var kostnadsfritt.

Kursinnehåll – första dagen

Första dagen gick vi ut en kort sväng för att göra en kortare lek ihop som skulle få den första

stelheten att släppa, och således få oss mer avslappnade och uttrycksfulla inför varandra. Efter att alla slutligen fått presentera sin bordskamrat (istället för sig själv) började vi skolas på allvar.

Allra först fick vi en presentation av vad LO är och hur man kan påverka det LO är. Därefter gick vi in på hur en facklig organisation är uppbyggd och hur man kan påverka den fackliga verksamheten. Skissen nedan föreställer en förenklad mall på hur en facklig organisationsstruktur ser ut:

Avdelningarna, klubbarna och sektionerna varierar kraftigt till antal. Vissa fackförbund har sina klubbar under sektionerna istället för sektionerna under klubbarna.

Högst upp på topp står den fackliga organisationen. I vårt fall förbundet SEKO. Direkt under förbundet står vi avdelningarna. I vårt fall SEKO Stockholm. Våra klubbar inom Connex Tunnelbana består av **Klubb 20** och **Klubb 119**. Klubb 119 består av tågförare på tunnelbanan samt förare och konduktörer på Lidingö- och Saltsjöbanan. Under Klubb 119 finns totalt fem stycken sektioner banvis. Sektionerna består av den Gröna-, Röda-, Blåa-, Lidingö- och Saltsjöbanan.

Klubb 20 består av färdbeviskontrollen, konduktörerna på Tvär- och Nockebybanan, personal på tillvaratagna effekter, spärrexpeditorer och stationsvärdar från Alvik, City, Gullmarsplan, Liljeholmen, Västra skogen och Östermalm. Under Klubb 20 finner man bara en sektion. Den består av lokalvårdarna som för övrigt är den enda yrkesgruppen inom Klubb 20.

Två gånger om året håller LO repskap (representantskap), och vart fjärde år anordnas en kongress för att ta ställning till de motioner som klättrat tillräckligt högt i organisationsstrukturen. Motioner behandlas dock även på klubbnivå. Allt beror på vad och var man hittat brister i verksamheten som man vill påverka till det bättre.

När vi fått klart för oss hur strukturen var uppbyggd fick vi en riklig genomgång av den fackliga utvecklingen från 1886 då det första fackförbundet registrerades.

Efter lunch fick vi göra ett uppehåll för ett par män som berättade om vår pension. De passade samtidigt på att rekommendera LO:s pensionspar med marknadens lägsta förvaltningsavgift som för närvarande ligger på 0,4 procent.

När dessa män hade lämnat oss, var det dags att gå igenom vad de historiska kamperna gett oss. Därbland våra skyddsvallar som består av: *Kollektivavtalet, arbetsmarknadslagarna, hög Akassa, aktiv arbetsmarknadspolitik samt full sysselsättning.*

Kursinnehåll – andra dagen

Denna dag började med att vi fick lära oss hur man kan vara med och förändra/förädla/påverka vad facket eller LO är idag. Man skriver helt enkelt motioner. En motion för varje angelägenhet som man vill förändra. Motionen skall innehålla följande:

- Rubrik - *Det ämne du avser att behandla.*
- Inledning - *Beskrivning av nuläget.*
- Problem - *Beskrivning av vad man anser vara fel eller orättvist i nuvarande läge.*
- Argument - *Hur man kan lösa problemet.*
- Yrkande - *Krav på vad som måste genomföras för att förslaget skall kunna förverkligas.*
- Namn, medlemsnummer eller avdelning.
- Avdelningens noteringar.

När genomgången var klar fick vi praktisera detta genom att hitta på något att motionera om.

Efter motionerandet, delades sex LO-häften ut som handlade om jobbet och lagarna. Häftena hette: *Jämställdhet, Semester, Arbetstid, Anställningsskydd, Facklig förtroendemän samt Studieligt.* Dessa lagtexter skulle vi studera i grupp för att sedan presentera för varandra i klassen. Är du intresserad av att ta del av dem så rekommenderar jag att söka på Internet. Skriv bara t ex

”jämställdhet” där du normalt skriver en www adress. Tryck på Enter så får du länkar till lagen. På slutet av dagen fick vi se en dokumentär. Den handlade om hur den fackliga kraften i en del av USA blivit svagare och svagare, då andelen fackliga minskat genom åren. Arbetsgivarna har då passat på att nyttja denna svaghet och på sätt lyckats åstadkomma rejäla försämringar för arbetstagarnas levnadsförhållanden. Vissa hade tre jobb och levde ändå i fattiga förhållanden.

Kursinnehåll – sista dagen

Dagen började med reflektioner kring den dokumentär vi fick se i slutet på andra kursdagen. Därefter fick vissa möjligheten att argumentera för sina motioner som de skrivit under gårdagen.

Efter lunch kom ett par kvinnor från ”Stockholm sociala forum”. En av dem vid namn Ann Therese Mörch läste upp ett tal för oss som hon skulle hålla på Sergels torg den 7 maj. Talet handlade om de låga lönerna och de lösa anställningsförhållanden som många kommunalare lever under.

Därefter kom en ung, glad, pigg, vital, verbal och företagsam man i stilig kostym som hette Jerry. Han berättade att han vid sidan om LO-arbetet frilansade som pianist och kom direkt från en spelning – därav klädseln...

Jerry kom till oss för att presentera ”Framtidspaketet” – kurser för dem under 30 år. Detta paket skulle åskådliggöra vilka kurser vi kunde fortsätta att gå på efter denna pågående kurs. Samtliga kurser vände sig till alla fackliga medlemmar inom LO:s 16 fackförbund.

- Fackets grunder (3 dagar) (Den jag berättar om.)
- Facket och Politiken (3 dagar)
- Facklig politisk utveckling 5 dagar
- Facklig Ungdomsledarutbildning (Ca 8 månader som fördelas 4 gånger på internat á 2 dagar plus en kväll, samt två till tre träffar på kvällen efter varje internattillfälle. En av dessa träffar utgör dock ett heldagsstudiebesök på t ex Riksdagen, Stadshuset & Landstinget. Deltagarna får en rad hemuppgifter mellan dessa träffar. I slutet av utbildningen börjar man arbeta med ett projekt. Om intresse finns hos deltagarna så kan de anordna en projektresa tillsammans. Ersätt-

ning för denna kurs betalas med maximalt 10 dagar i form av förbundsstipendier.

- Facklig handledarutbildning (5 dagar)

Ersättning utgår för samtliga utbildningsdagar med vissa undantag. Ersättningen varierar mellan de olika fackförbunden och ersätts med skattefria förbundsstipendier från det förbund man tillhör. SEKO:s medlemmar erhåller 620 kr/dag oavsett om man tagit ledigt eller inte för utbildningen. Vissa förbund betalar dock endast ut ersättning för de dagar som man fått söka ledigt på.

OBS! Enligt studieledighetslagen har man rätt att få ledighet för dessa kurser. Ledigheten måste dock sökas senast två veckor före kursstart.

Då var kursen nästan slut... Nu var det bara att fylla i lite papper för att kunna få ersättning för dessa tre dagar. Innan vi skildes åt föreslog kursledaren Frippe att vi skulle anordna en återträff. Det ser vi fram emot!

Mindre fördjupning?

Om du bl a är nyfiken på att:

- veta hur facket kom till när 14 smeder gick ihop för att bli starka mot arbetsgivaren som inte gav dem tillräcklig lön för att kunna försörja sig,
- fördjupa dig i de skyddsvallar vi har,
- fördjupa dig i hur man går tillväga för att skriva en motion,
- läsa om vad vi har att tacka facket för (som vi lätt glömmar), t ex betald semester.

Tveka då inte att gå in på min fackliga klubbwebbsida som innehåller mer än lördagsgodis:
www.klubb20.se/medlem-tim-soderstrom.html

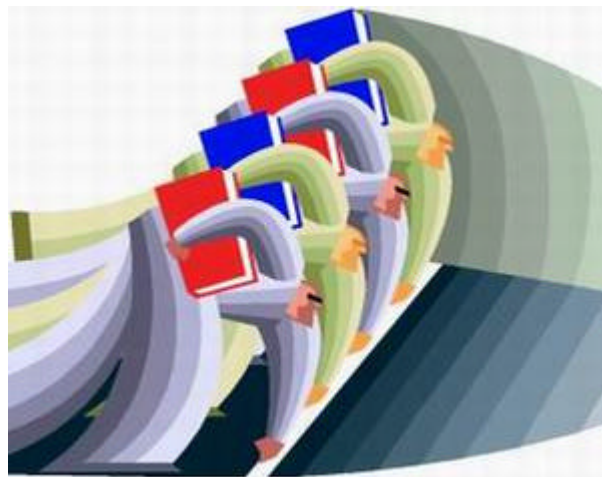
Slutord

Jag ser kursen som mycket viktig och lärorik att gå eftersom man får större inblick i hur viktigt det fackliga engagemanget egentligen är. Du har möjlighet att gå denna kurs bara du är medlem i en facklig organisation under något av de 16 fackförbund som är anslutna till LO.

Förutom mat får du ersättning för de dagar du utbildas. Detta är inte betalt av något kommersiellt företag utan genom stipendiepengar. Stipendiepengar som regnat in för att även Du skall få chansen att förstå hur viktig del du är av facket och att vi genom vårt samlade fackliga

engagemang bäddar för våra kommande generationers levebröd.

En kör låter mer än en solist. En flock hungriga vargar åstadkommer mer än en ensam varg...

Dina vägledande och kloka råd som du ger till bl a dina vänner är även vägledande, kloka och värdefulla för oss. Du har säkerligen massor med kreativa idéer på vad som borde förändras och förbättras på din arbetsplats. Det finns fler anhängare till dina idéer. Dessa idéer skall vi kämpa för tillsammans för att uppnå positiva förändringar. Gå ihop med oss och gör din och våra röster hörda! Framtiden behöver Dig ty arbetsgivarna kommer alltid att försöka skaffa sig större vinster på bekostnad av de rättigheter som vi genom tuffa kamper och förhandlingar lyckats få nedskrivna i lagboken och kollektivavtalet.

Fakta

Kursen genomfördes på LO-distriktet vid "LO-borgen" som ligger vid Norra Bantorget, i ena ändan av Vasagatan. (Det var första gången som denna kurs bedrevs där.) Inom den privata sektorn finner man LO, Landsorganisationen som består av totalt 2,1 miljoner medlemmar från 16 st olika fackförbund varav de tre största fackförbunden utgörs av:

- Handelsanställdas förbund
- Svenska Metallindustriarbetarförbundet
- Svenska Kommunalarbetareförbundet

De övriga fackförbunden är:

- Svenska Byggnadsarbetareförbundet
- Svenska Elektrikerförbundet
- Fastighetsanställdas Förbund
- Grafiska fackförbundet Mediafacket

- Hotell och Restaurang Facket (HRF)
 - Industrifacket
 - Svenska Livsmedelsarbetareförbundet
 - Svenska Musikerförbundet
 - Svenska Målarförbundet
 - Svenska Pappersindustriarbetareförbundet
 - SEKO - Facket för Service och Kommunikation
 - Skogs- och Träfacket
 - Svenska Transportarbetareförbundet
- Motparten till LO är: Arbetsgivarorganisationen SAF (Svenska arbetsgivareföreningen).

Ordförklaringar

Angelägenhet - fråga som särskilt berör ngn och som fordrar ngn typ av åtgärd

Dokumentär - som stöder sig på autentiskt material, dvs som verkligen existerat på det sätt som påstås.

Entreprenad - åtagande att mot viss ersättning utföra större arbetsuppgift

Externat - skola där eleverna endast undervisas i skolan, medan de bor (och äter) utanför den.

Frilans - person som utför mer tillfälliga uppdrag och ej har anställningskontrakt.

Förädla - bearbeta för att ge värdefullare egenskaper.

Internat - skola där eleverna även bor och äter.

Kommersiell - som i första hand tjänar vinstintressen.

Kollektivavtal - överenskommelse mellan facklig organisation och arbetsgivare om anställningsvillkor.

Kongress - Behandlar fackliga frågor.

Motpart - andra part i tvist eller förhandling.

Ombud - person som ger uttryck för och bevakar annan persons eller grupps intressen

Prospekt - tryckt broschyr som presenterar och gör reklam för planerad verksamhet eller ngn ny vara.

Repskap (Representantskap) - är avdelningarnas högsta beslutande organ som sammanträder normalt 2 gånger per år, en gång på våren och en gång på hösten. Representantskapet består av ett antal ombud som väljs från klubbar och sektioner. Varje sektion eller klubb tilldelas ombud utefter storlek. Dessa ombud väljs på medlemsmöten i klubbar eller sektioner och företräder medlemmarna i avdelningens frågor.

Skyddsvall - långsträckt, sluttande upphöjning anordnad av människor till skydd, försvar m.m.

Stipendier - tidsbegränsat ekonomiskt understöd för studerande och konstnärer.

Uppemot - nästan i storleksordningen.

Deltagarna

Kursledare:

- Karl-Henrik Ericsson (Frippe), Vårdare, Kommunal.
- Lize-Lotte Andersson, Grupphandledare, Kommunal.

”Gästföreläsare”:

- Lars Holmberg, Taxiförare, Transport.
- Pasi Keskikastari, Folksam.
- Jessica Hjelte. Coop Forum, Handels avd. 20, Ungdomsgruppen.
- Ann-Therese Mörch, Kommunal, Förtroendevald, förhandlingssansvarig, Regionala Ungdoms Kommitténs ordförande
- Jerry Adbo, LO-anställd, Regionala Ungdoms Kommitténs ordförande och LO-distriktets ungdomsombudsman.

Antal deltagare från de olika förbunden:

- 10 deltagare från Handelsanställdas förbund
- 6 deltagare från Svenska Kommunalarbetsförbundet
- 7 deltagare från SEKO (Facket för Service och Kommunikation)
- 2 deltagare från Fastighetsanställdas Förbund
- 1 deltagare från Hotell och Restaurang Facket (HRF).

Tim Söderström

